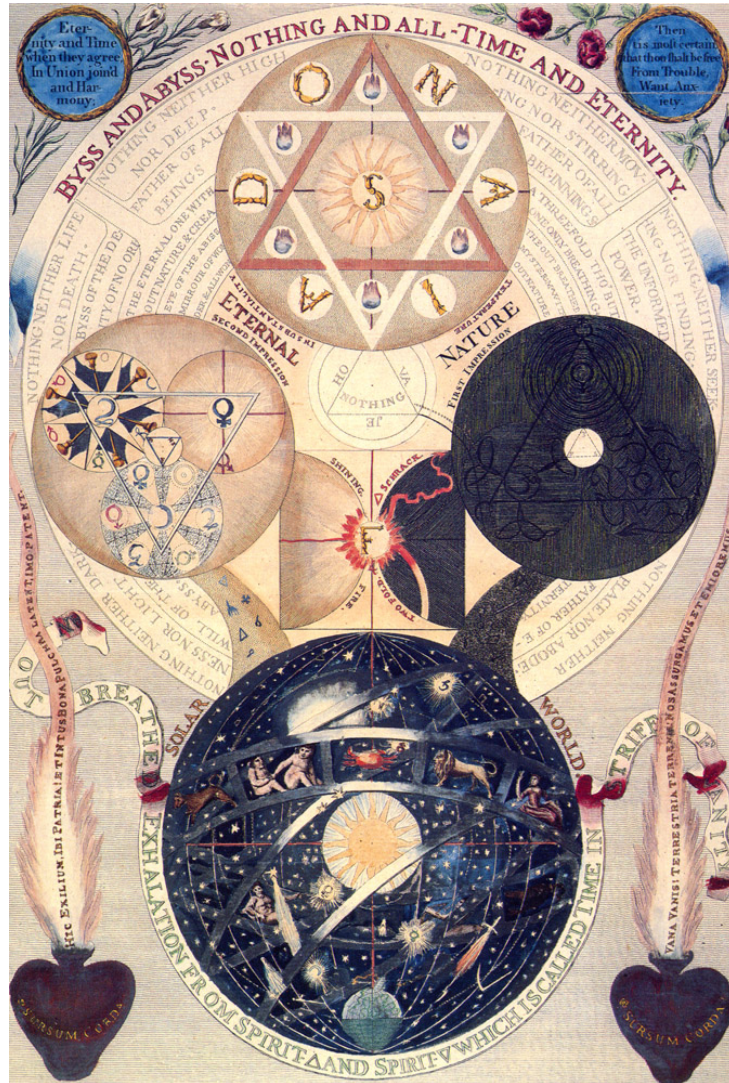

SOFIA OCH HENNES BARN

(Fristående fortsättning på Svarta Madonnan – Arcana nr 1)

Sofia – visdomens gudinna – är en merkurialt transformerande kraft som förenar motsatserna i det gudomligt feminina. Vi möter henne emellertid oftast antingen i hennes ljusa eller mörka aspekt. Sofia hör tillsammans med kärleksgudinnan Venus och Mån-

gudinnan till de främsta alkemiska gudinnorna och de söker alla tre en förening med sin manliga partner. När gudinnan reintegrerats genom det alkemiska *magnum opus* kan guden och gudinnans bröllop firas i makrokosmos ovan och i mikrokosmos nedan. Brudparets

sammansmältning i den heligaste av kamrar föder fram det tredje – det gudomliga barnet.

Sofias fall

Urmoder Sofia är genom sitt sökande efter visdom, en gudinna som spränger gränser för att utforska de okända markerna. Hennes begär att få kännedom om det där bortom, är också det som får henne på fall enligt den gnostiska myten. Hon lämnar den gudomligt helhetliga pleroman för att stiga ner i de lägre regionerna. Gud söker kunskap om sig själv, när den feminina aspekten separerar sig från Det Enda och stiger ned och lär känna visdomens absoluta motsats – ignoransen.

När Sofia i den gnostiska myten skapar ett barn utan sin manlige partner, faller hon likt Lucifer och fastnar i det lägre eftersom det inom alkemin är motsatsernas balans som upprätthåller enheten i Kosmos

Demiurgen

Barnet hon föder är en demiurg som av gnostiker brukar kopplas samman med den avundsjuke guden i Gamla Testamentet. Han omtalas som Yaldabaoth Saklas Samael i Johannes-apokryferna ¹⁹ och gestaltas där som en lejonhövdad orm.

20

Genom Sofias ångest och rädsla skapas Demiurgen. Dessa känslor införlivar han i människan som han i sin tur är upphov till. Den gudomliga gnistan från Urmoder Sofia kan han dock inte styra över, så även

¹⁹ Saklas/dåren och Samael/den blinde guden eller Guds gift.

²⁰ Ett väsen med lejonansikte funnet i Bernard de Montfaucon's *L'antiquité expliquée et représentée en figures*.

gnistan kommer att utgöra en del av människans essens. Den önskade sonen – Demiurgen – försöker Sofia i sin förtvivlan under fallet gömma undan men liksom med allt som man söker dölja, växer han sig allt starkare och hotar till slut både Sofias och mänsklighetens hela existens. I *Pistis Sophia* hör vi gudinnans klagan:

O, ljusets ljus som jag har betrott sedan begynnelsen, hör min ånger nu vid denna tid. O, ljus rädda mig, o ljus galna tankar har trätt inom mig.

Rädda mig o Gud, för vattnet har trätt in i min själ. Jag har sjunkit eller blivit nedsänkt i avgrundens träsk.

Samael

Sofias son har också det tredje namnet Samael. Det länkar honom samman med dödens ängel Samael i judisk tradition och senare också till Samael hos ockultisterna. Vi möter honom som ormen som frestade Eva (och bringade visdom utifrån ett alkemiskt/gnostiskt perspektiv) med en frukt från Kunskapens träd i Paradiset och även som den svarta Ängel som brottades med Jakob under hans svåra natt. Samael beskrivs som Guds stränghet och är en personifikation av Guds vrede snarare än Satan. Samael som betyder

Guds gift är ofta både ond och god och likt det alkemiska merkurialis är han dödligt giftig för den som ännu inte är mogen att möta honom. Samael är en hotfull anklagare men också det mörker som föder ljus liksom när Jakob övervann sin rädsla under den nattliga brottningsmatchen. Natten avslutades med att en sårad Jakob sade till den svarta Ängeln: ”Jag släpper dig inte förrän du välsignar mig.” Ängeln välsignade honom och gav honom namnet Israel för han hade stridit med Gud och människa och övervunnit det. Samael har många beröringspunkter med Lucifer – Ljusbringaren – som förmedlare av karma och smärta men också som en bringare av och visdom.

*Delacroix, Eugène Ferdinand Victor,
Saint Sulpice*

Asmodeus

Demiurgen och Samael gestaltas också som Asmodeus – underjordens furste – med lusta och vrede som sitt signum. Han som har kunskap om materian men helt saknar insikt i att det finns en högre Gudom ovan honom. Hans ignorans och bristande insikt om sin egen sanna natur underlättats inte heller av att han har växt upp på egen hand om vi ska följa gnostisk tradition.

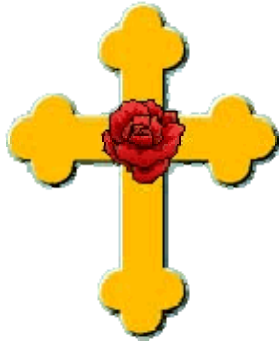
I mötet med den vise Konung Salomon finner demiurgen enligt legenden sin rätta plats i kosmos. Han får äntligen nytta av sin kunskap om materiellt skapande när han får uppgiften som byggare av visdomens tempel.

Asmodeus möter vi i ingången till Maria Magdalenas kyrka i den mytomspunna lilla staden *Rennes le Chateau* belägen uppe på ett berg i *Razes* mäktigt förtrollande landskap. När vi träder in i kyrkan är han den vi först möter där han står och grinar illa och med stor möda håller upp dopfunten med de fyra änglarna som tillsammans bildar korstecknet.

Reintegration av den Mörke

På dopfunten står det att *"i detta tecken (korsets) ska du segra"*. Samma ord återfinns i *Det alkemiska bröllopet* tillskriven Christian Rosencreutz. Orden ger en ledtråd till den invigde om hur Demiurgen kan reintegreras i skapelsen. Han transformeras genom rosenkorset till att tjäna det högre och axla sin roll som byggare av Sofias tempel.

Broder ljus och Broder mörker
Enligt gammal Kathartradition så födde Urmodern en ljus och en mörk son, Kristus och Lucifer, som tillsammans skapade en helhet. Det gnostiska *Filippusevangeliet* påtalar bedrägligheten i att försöka värdera universums två motsatta principer:

Ljus och mörker, höger och vänster är varandras bröder. De är oskiljaktiga. Därav följer att de "goda" inte är goda och de "onda" inte onda, inte heller är "liv" liv eller "död" död.

I Katarernas mytologi sägs det att den svarte sonen korsfästes i himlen samtidigt som Kristus korsfästes på jorden.

I alkemin möter vi ofta de två motsatta bröderna som det svarta och det röda lejonet. Det svarta lejonet står för den omogna merkuren som likt en syra fräter bort orenheter i materialet och det röda bevingade lejonet står för fullbordans röda elixir.

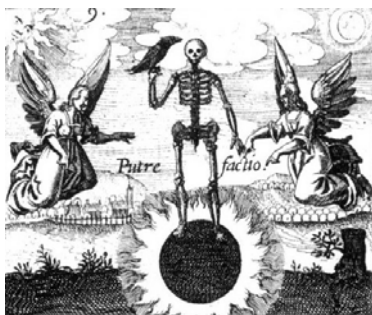
De två sönerna möter vi också i Maria Magdalenas kyrka, gestaltade som två barn i famnen på varsin förälder. Kristusbarnet syns sittande i Marias armar och en annan son ser vi i Josef armar. I gnostisk tradition sammanlänkas Josef, som den snickare han är, med byggaren Demiurgen. Han är heller inte den sanna Fadern till Jesusbarnet, vilket även det knyter Josef an till Demiurgen.

Den merkuriala skatten

Kyrkan i *Rennes le Chateau* är full av ledtrådar till hur den mörka principen ska kunna transformeras till att tjäna istället för att våldföra sig på skapelsen. Men liksom alltid med visdomens elixir är segern en fråga om huruvida alkemisten är mogen att möta detta starkt transformerande merkurialis. I annat fall blir alkemisten förgiftad som så ofta verkar ha varit fallet enligt sägnen kring det mystiska *Rennes le Chateau*. Likt den virvlande kundaliniormen som stiger upp från alkemins svarta *sol niger* kan den mystiska skatten i *Rennes* både vara en gåva och ett gissel.

Syster ljus och mörker

Den som innehar visdomen om resan från mörker till ljus är Maria Magdalena. Vi ser henne i kyrkan i *Rennes* med sin visdomsbok och tillhörande döskalle. Maria Magdalena kan ses som sinnebilden för en inkarnation av gudinnan Sofia

Hon är den fallna kvinnan som återupprättas till att vara visdomens gudinna och Jesu följeslayerska. I sitt väsen förenar hon Sofias högsta och lägsta sida för att till slut bli en integrerad gudinna.

I *Dundret* – det perfekta medvetandet beskriver Gudinnan i jagform

paradoxen i den heliga Sofias underbara och kraftfulla väsen:

*För jag är den första och den sista.
Jag är den ärade och den försmådda.
Jag är horan och den heliga.
Jag är bustrun och oskulden.
Jag är modern och dottern.
Jag är min moders familj.*

*Jag är skam och djärvhet.
Jag är skamlös; Jag är skamsen.
Jag är styrka och jag är rädsla.
Jag är krig och fred.
Uppmärksamma mig.
Jag är den som är vanärad och den största.*

Människosonens kärlek och den återupprättade Sofia

Sofia är i sin högre aspekt Modergudinnan som sitter med Kristusbarnet i sin famn på visdomens tron. Denne son som tillblivits i samråd och förening med Gud Fader ovan. Sonen är också är hennes blivande make som så ofta i gudarnas och gudinnors värld.

Kristus kärlek (anden) räddar och återupprättar Sofia efter fallet i avgrunden i den gnostiska myten liksom Människosonen räddar den havande Sofia i den alkemiskt färgade Uppenbarelseboken.

Den eldröda draken med sju huvuden och tio horn hotar

Sofia efter det hon fött en gudomlig son som ryckts upp till den gudomliga tronen ovan. Hon ges då ett par stora örnvingar (anden) så att hon kan flyga undan drakens/den mörke sonens förföljelse.

21

Och ett stort tecken syntes på himlen, en kvinna klädd i solen och med månen under sina fötter och en krans av tolv stjärnor på sitt huvud. Hon är havande, och hon ropar i barnsnöd och födslovånda.

²¹ Människosonen i den mystiska mandeln på frontportalen, St Trophime, Arles. Bilden avslutar alkemisten Fulcanelli bok *Le Mystere des Cathedrales*.

Vi ser Sofia som kvinnan klädd som solen i alkemisten Nicolas Flamel's antecknings-böcker. Hon gestaltar den feminina principens fullbordan med den röda klänningen och änglavingarna. Den integrerade och återupprättade Sofia kan bjuda alkemisten visdomens mjölk från sina fylliga bröst.

I alkemisk litteratur kallas hon också *Sapientia Dei*. Med sin visdom och väldoft lyser hon upp alkemistens väg när dennes sinne är drabbat av tvivel, misströstan och rädsla. I *Atalanta Fugiens* av Michael Maier ser vi Sofias sköna gestalt visa vägen för den trötte och gamle alkemisten. *Aurora Consurgens* är ett annat verk som med text och bilder, tillskrivna Tomas av Aquino, gestaltar Sofias eget helande, integrering och fullbordan i mötet med alkemisten och det manliga Gudshuvudet.²²

²² Se *The Wedding of Sophia* av J. Raff.

Hieros Gamos

Den återupprättade Sofia hyllas i *Tomasakterna* där hon står inför fullbordan genom det alkemiska bröllopet:

*Jungfrun är livets dotter.
Uppå henne står och vilar konungars
majestätiska prakt.
Åsynen av henne är förtjusande,
strålande med glänsande skönhet.
Hennes plagg är likt vårblommor,
och vällukt utsprider sig från dem.
Konungen är inrättad i kronan
på hennes huvud,
närandes de under honom
med sin egen ambrosia.
Sanning vilar uppå hennes huvud.
Hon uppvisar glädje
genom sina fötters rörelse.
Hennes mun är klädsamt öppen,
för hon sjunger höga lovsånger.²³*

Kärleken mellan Sofia och hennes gudomlige make får henne att i *Höga Visan* utbrista:

*Min vän är röd och glänsande,
ypperst bland tiotusen.
Hans huvud är finaste guld,
hans lockar liknar dadelklasar,
svarta som korpen.
Hans ögon är som duvor
Hans gom är sötma,
allt hos honom är begärligt.
Sådan är min vän,
sådan är min käraste.*

²³ Nyöversättning T. Westlund.

Den gudomliga dottern

Guden och gudinnans alkemiska bröllop i den innersta brudkammaren ger upphov till en ny skapelse i såväl makro- som mikrokosmos. Tiden är inne för det gudomliga barnets återkomst.

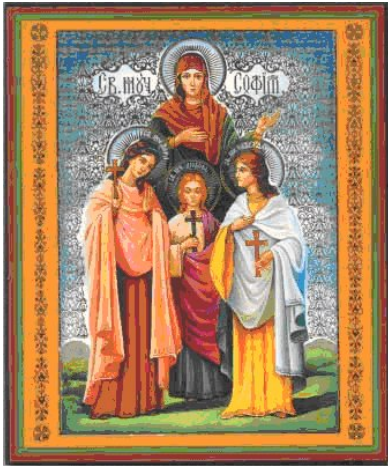
I vår tid visar det sig måhända att barnet inte är en Människoson utan en Människodotter som den svarta Madonnan Sankta Sarah i *les Saintes Maries de la Mer*.

Hon anses vara dotter till Jesus och Maria Magdalena eller, om vi så tolkar, symbolen för Sofias och Kristus förening. Oavsett om vi ser det bokstavligt eller symboliskt så kan vi ta del av Dotterns visdom.

Tro, hopp och kärlek

Kanske är återkomsten inte bara en gudomlig dotter utan hela tre förunderliga flickebarn som i grekisk ortodox Kristendom. St Sofia som helgas i *Hagia Sofia* i Istanbul födde tre döttrar vid namn: Tro, Hopp och Kärlek. De tre jungfruliga systrarna vägrade underkasta sig Kejsar Hadrianus och låta honom ta över vårdnaden om dem. De mötte hellre tortyr och död än att avsvära sig sin tro. Jungfrun ur ett alkemiskt perspektiv står för den del inom människan som är hel och ett med sig själv och det gudomliga. Sofias döttrar visar härigenom att ingen demiurg eller något jordiskt perspektiv är viktigare än att vara den man i sanning är – ett gudomligt barn med tro, hopp och kärlek i hjärtat.

Symbolen för dessa tre dygder har också kommit att bli en symbol för staden *les Saintes Maries de la Mer*, där Sofias inkarnation som Maria Magdalena enligt gamla legender, ska ha stigit i land efter den gudomliga partnerns korsfästelse. Tro, Hopp och Kärlek är det tecken som vaktar dörren till Sankta Sarahs Kyrka och troligen också det som höll Maria Magdalena och hennes följe på rätt kurs när de färdades i mörkret på en båt utan segel.

24

²⁴ Maria Magdalena på en målning i det som en gång var ett Maltezerriddartempel längs

Tro, hopp och kärlek är i *Aurora Consurgens* tre av de pelare som alkemisten och Sofia bygger visdomens tempel med. Dessa pelare hjälper oss människor liksom Sofia, att omfamna och reintegrera det fallna, högmodiga och ignoranta i vårt väsen. Då kan demiurgen, Sofias förut oälskade son, återfå sin rätta roll och transformeras till en byggare av templet. När han tjänar det högre kan det nya Jersusalem, visdomens tempel äntligen få sin manifestation på jorden som *de vises sten*.

Människans möte med det onda

Myterna kring Demiurgen och den fallna guden och gudinnan, Lucifer och Lucifera/Lilith/Achamot kan man betrakta som ett uttryck för mänsklighetens fall i mötet med den mörka minuspolen i universum. Filippusevangeliet säger:

Så må var och en av oss gräva efter det ondas rot som finns inom en och den ska man dra upp med roten ur sitt hjärta. Den kan dras upp om vi blir medvetna om den. Men om vi inte märker den slår den rot i oss och bär sin frukt i vårt hjärta; den behärskar oss... den är mäktig därför vi inte är medvetna om den.

med den franska delen av Santiago de Compostela.

När det onda medvetandegörs kan den mörka energin transformeras inom människan och blir den ljusbringarkraft och visdomens förmedlare som deras namn vittnar om. På så sätt helar människan inte bara sig själv, utan återbördar också den del av Gud som befunnits sig genom fallet i materians exil.

Metatron – helhetens ärkeängel
Mänskligheten kan bli en Henok på himmelfärd i sin omvandling till Kröningens integrerade ärkeängel Metatron. Henok är den enda av Ärkeänglarna som en gång anses ha varit en människa och som nu tagit platsen som överhuvud i Livets Träds krona. Henoks transformation visar på den enorma kraft som finns i mötet mellan Gud och människa och mellan det höga och det låga

inom oss.²⁵ Kraften mellan polerna som är en gudomliga gåva inbegripen i det liv som Urmoder Sofia har givit oss.

Sofias alla barn

I *On the Origin of the World* sänder Sofia ner sin dotter Zoe som budbärare till jorden. Hennes namn betyder liv och hon sändes ned för att väcka upp Adam: "Adam, res dig upp. Res dig upp ovan jorden." När han såg henne sade han: "Du kommer att kallas de levandes moder för du är den som gav mig livet."

Sofias barn – den ljuse och den mörke sonen som våra religioner har kretsat kring under flera tusen år och den kommande gudomliga dottern av mörker och ljus – kan alla sägas var barn av livet och

²⁵ "Henok levde i gemenskap med Gud; och sedan fanns han inte mer, ty Gud tog honom härifrån." Genesis 5:24.

utgöra en fyrtalighet av två höga och två låga manliga respektive kvinnliga aspekter. De hör alla fyra livet till och genom deras förening kan vi åter vara ett med oss själva och skapelsen. Med hjälp av det alkemiska opuset kan människan transformeras till att kunna famna Sofias paradox och därigenom kunna härbergöra spänningen mellan hennes fyrtalighet av barn. Det gudomliga barnet kan då födas inom människan som kvint-essensen – det femte elementet – vars merkuriala eld-vatten föder ett kärleksfullt och integrerat väsen bortom dualism.

När vi känner oss själva kan vi också minnas vem vår verkliga Moder är. För vi är alla barn till Urmoder Sofia, skapade genom hennes kärleksfulla nedstigande i materian. För hennes så kallade fall, kanske var det offer som hon gjorde för att Gud skulle få älska mer än bara sig själv. Av det Enda skapades de tu, så att de skulle kunna förenas i en akt av kärlek och skapa barnet – det gudomliga barnet – som också är människan.

Om de fyra gudomliga barnen verkar i samklang inom oss kan de bli en ovärderlig källa till

kunskap om hur vi åter kan bygga Sofias visdomstempel. Om bara vi följer Sofias lykta och väldoft förstås... och låter henne föda oss på nytt... samt bjuder henne en tacksamhetens hymn²⁶:

Sofia!
Du med de virvlande vingarna,
Cirklande och allomfattande
Gudsenergi.
Du ger liv åt världen genom din
omfamning.
En vinge svingar sig i himlen,
En vinge sveper över jorden,
Och den tredje flyger mitt i bland oss.
Helgad vare Sofia!
Låt hela jorden hylla Sofia.

The most holy TrinoSophia, St Germain.

© Katarina Falkenberg 2008

²⁶ Den heliga Sofias bön av Hildegard av Bingen.